

HODNOCENÍ MAGISTERSKÉ PRÁCE

FAKULTA HUMANITNÍCH STUDIÍ UK

ŘÍZENÍ A SUPERVIZE V SOCIÁLNÍCH A ZDRAVOTNICKÝCH ORGANIZACÍCH

Jméno autorky práce	Bc. Klára Otáhalová
Název práce	Aspekty ovlivňující participaci doprovodů dětských pacientů a členů multidisciplinárního týmu nelékařských zdravotnických pracovníků v průběhu hospitalizace ve FN Motol
Autor posudku - jméno	Mgr. Pavla Povolná, Ph.D.
Vedoucí práce	Mgr. Pavla Povolná, Ph.D.
Rok obhajoby	2023
Specializace: řízení	

1. Hodnocení volby tématu práce (relevance k oboru, originalita)	a) výborně b) velmi dobře c) dobře d) nevyhovující
Odůvodnění:	Předkládaná práce je druhou, upravenou a doplněnou verzí původní práce, předložené k obhajobě v září 2022. Téma zůstává aktuální a vhodně zvolené, v těsné vazbě na obor studia řízení i současné profesní praxe autorky jako všeobecné sestry na odd. dětské neurologie. Další předností volby tématu je jeho vřazení do prostředí zdravotní péče, ve kterém je oblast participace málo známou. V tomto smyslu (výjimečnosti tématu participace ve zdravotnictví) je práce originální.
2. Hodnocení formulace hlavního cíle práce	a) výborně b) velmi dobře c) dobře d) nevyhovující
Odůvodnění:	Autorka definuje práci v Abstraktu jako „zmapování aspektů ovlivňujících možnosti participování rodiče nebo jiné blízké osoby pacienta na průběhu hospitalizace dítěte“. Jako hlavní cíl práce dále v Úvodu specifikuje: „zmapování aspektů ovlivňujících možnosti participace rodičů hospitalizovaných dětí“. V závěrečné diskuzi autorka znovu cíl práce připomíná ve vztahu k výzkumu, který realizovala na Klinice dětské neurologie ve FN Motol.
3. Hodnocení provázanosti kapitol a struktury práce	a) výborně b) velmi dobře c) dobře d) nevyhovující
Odůvodnění:	Práce má teoretickou a praktickou část, které jsou ve vyvážené pozici. V části teoretické se autorka věnuje teoretickým poznatkům, které se k tématu vztahují. Autorka se oproti původně předložené verzi diplomové práce věnuje podrobněji obsahu pojmu participace a pohledem na něj očima různých autorů teoretických modelů. Dále se autorka zabývá prvky participace v současném českém zdravotnictví, možnostmi participačních přístupů v multidisciplinárním týmu, souvisejícími právními předpisy a v neposlední řadě i limitujícími faktory participace ze strany poskytovatele služeb i ze strany uživatelů služeb (osob doprovázející dítě při hospitalizaci). Empirická část je zpracována metodou kvalitativního výzkumu pomocí polostrukturovaných rozhovorů, získaná data autorka analyzuje, interpretuje a v diskuzi propojuje s teoretickým kontextem. Struktura práce odpovídá požadovaným parametrům DP odráží se v přehledu/obsahu práce, včetně seznamu citovaných zdrojů a příloh.
4. Hodnocení práce se zdroji, včetně zahraničních, míra vyjasnění pojmů, teoretické zpracování	a) výborně b) velmi dobře c) dobře d) nevyhovující

Odůvodnění:	Autorka v práci uvádí hojný počet zdrojů - téměř 70, prameny odborné literatury, i elektronicky dostupné zdroje, 17 z citovaných zdrojů je cizojazyčných (angličtina), autorka cituje relevantní právní předpisy a uvádí seznam směrnic FN Motol ve vazbě na téma. Stěžejním pro práci a její přínos je vyjasnění klíčového pojmu participace a jeho zasazení do prostředí poskytování zdravotní péče, což je samo o sobě úkol nelehký, který autorka postupně plnila zejména v teoretické a dále i praktické části práce, a (jak sama konstatuje) otevřela tak cestu pro „širší proniknutí participativních přístupů do oblasti zdravotnictví“.				
5. Hodnocení metodologického uchopení a jeho zdůvodnění, etické aspekty výzkumu	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="852 472 1402 501">a) výborně</td> </tr> <tr> <td data-bbox="852 501 1402 530">b) velmi dobře</td> </tr> <tr> <td data-bbox="852 530 1402 560">c) dobře</td> </tr> <tr> <td data-bbox="852 560 1402 600">d) nevyhovující</td> </tr> </table>	a) výborně	b) velmi dobře	c) dobře	d) nevyhovující
a) výborně					
b) velmi dobře					
c) dobře					
d) nevyhovující					
Odůvodnění:	Autorka významným způsobem posílila teoretickou strukturu i obsah práce tematizací samotného pojmu participace, jeho obsahů a významů, pojmenováním důležitých momentů participace a participativních přístupů a zasazením do prostředí péče o zdraví. Přínos ve formě získání širšího povědomí o participaci je dle mého názoru klíčový k širšímu proniknutí participativních přístupů do oblasti zdravotnictví. V empirické části práce autorka využila pro získání informací a naplnění cíle kvalitativní metody rozhovorů s informanty, kterými byli jak členové multidisciplinárního týmu, tak rodiče hospitalizovaných dětí. V rámci analýzy autorka data získaná v rozhovorech postupně kódovala a kategorizovala do deseti oblastí, vztahujících se k tématu participace a důležitým momentům, které ji mohou ovlivňovat, přičemž sama participace byla jednou z deseti kategorií. Etická pravidla výzkumu nebyla porušena, data informantů byla důsledně anonymizována, identita zařízení, kde výzkumné šetření probíhalo, byla odkryta úmyslně – je domácím pracovištěm autorky a výzkumné šetření probíhalo se souhlasem vedení Kliniky.				
6. Hodnocení zpracování a interpretace výsledků výzkumu	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="852 1128 1402 1158">a) výborně</td> </tr> <tr> <td data-bbox="852 1158 1402 1187">b) velmi dobře</td> </tr> <tr> <td data-bbox="852 1187 1402 1216">c) dobře</td> </tr> <tr> <td data-bbox="852 1216 1402 1256">d) nevyhovující</td> </tr> </table>	a) výborně	b) velmi dobře	c) dobře	d) nevyhovující
a) výborně					
b) velmi dobře					
c) dobře					
d) nevyhovující					
Odůvodnění:	Výsledky výzkumu byly formulovány na základě analýzy dat získaných kvalitativní metodologií, metodou polostrukturovaného rozhovorů s informanty z řad nelékařských zdravotnických pracovníků a rodičů doprovázejících své dítě při hospitalizaci. V interpretaci výsledků autorka konstatuje v závěru práce, že: „Participaci rodičů dětských pacientů na průběhu hospitalizace ovlivňuje řada aspektů, které jsou vzájemně propojeny a z nichž většina úzce souvisí s komunikací mezi rodičem pacienta a zdravotnickými pracovníky. Jedním z hlavních aspektů, který má na participaci přímý vliv jsou okolnosti vedoucí k hospitalizaci dítěte.“ Jako významnou podmínku participace autorka připomíná schopnost zdravotníků empaticky a individualizovaně komunikovat s rodiči dětského pacienta. Výsledky výzkumu vypovídají také o tom, že ne vždy spolu představy rodičů pacientů a reálné možnosti zdravotníků nebo zdravotnického zařízení korespondují. Zdravotníci a ostatní profesionálové kladli důraz na odbornou stránku péče a edukaci a sami sebe vnímali jako vstřícnější a déle se věnující v poskytování péče s participativními prvky, než podobné situace popisovali rodiče. Z uvedeného je zřejmé, jak významnou roli představuje v participaci schopnost (sebe)reflexe, a to u všech participujících stran. Jak si autorka uvědomuje, do procesu reflektované komunikace, která zakládá podmínky participace, je třeba zařadit všechny členy týmu, včetně sociálních pracovníků a dalších nezdravotnických odborníků – nezdravotníků, mezi které jsou počítáni i rodiče dítěte.				

7. Hodnocení naplnění cílů a zpracování závěrů práce	<table border="1"> <tr><td>a) výborně</td></tr> <tr><td>b) velmi dobře</td></tr> <tr><td>c) dobře</td></tr> <tr><td>d) nevyhovující</td></tr> </table>	a) výborně	b) velmi dobře	c) dobře	d) nevyhovující
a) výborně					
b) velmi dobře					
c) dobře					
d) nevyhovující					
Odůvodnění:	<p>Pro naplnění cíle diplomové práce autorka zvolila komplexní postup, ve kterém nejdříve teoreticky vymezila klíčový pojem participace a dále se zabývala participací v obecné rovině z pohledu autorů různých teoretických modelů. Jak již bylo zmíněno výše, klíčovým momentem práce je zasazení participace do prostředí současného českého zdravotnictví - nejdříve jako teoretického konceptu s ambicí postupného osvojení pojmu participace a naplňování jeho obsahu příklady dobré praxe. Přičemž v teoretickém základu práce autorka popisuje tradici participativních přístupů, přicházející z oblasti sociální práce. V závěru práce nabízí autorka prostor pro nalezení průsečíku uvedených a výzkumem potvrzených aspektů v ideálním místě. Na „mapě“ pro hledání tohoto ideálního prostoru pro participaci autorka diplomové práce vymezila nejdůležitější orientační bod a definovala jej jako: schopnost a ochotu k efektivní komunikaci zdravotníků i pacientů, či jejich zástupců.</p>				
8. Hodnocení formální stránky práce	<table border="1"> <tr><td>a) výborně</td></tr> <tr><td>b) velmi dobře</td></tr> <tr><td>c) dobře</td></tr> <tr><td>d) nevyhovující</td></tr> </table>	a) výborně	b) velmi dobře	c) dobře	d) nevyhovující
a) výborně					
b) velmi dobře					
c) dobře					
d) nevyhovující					
Odůvodnění:	<p>Práce má kultivovanou formu, rušenou chybami v textu, které jsou spíše charakteru překlepů, než gramatických pochybení – i ta se však na některých místech práce vyskytují, např. nesprávný tvar slov – neshoda formulace v přísudku s podmětem, např. v abstraktu: „Informace zjištěné během výzkumného šetření jsou v diskusi porovnávána s teoretickým ukotvením tématu.“ Nebo na str. 10: „.....“ jsou popsány specifika“. Formálně lze vytknout chybné pojmenování účastníků kvalitativního výzkumného šetření (respondenti).</p>				
9. Hodnocení přínosu práce pro praxi	<table border="1"> <tr><td>a) výborně</td></tr> <tr><td>b) velmi dobře</td></tr> <tr><td>c) dobře</td></tr> <tr><td>d) nevyhovující</td></tr> </table>	a) výborně	b) velmi dobře	c) dobře	d) nevyhovující
a) výborně					
b) velmi dobře					
c) dobře					
d) nevyhovující					
Odůvodnění:	<p>Nejvýznamnějším přínosem DP pro praxi je jistě skutečnost, zdravotník je ochoten se tímto tématem zabývat a přinášet nový, často (na první pohled a poslech) velmi komplikovaný pohled na věc do praxe. Je zřejmé, že zejména v české zdravotnické kotlině je pojem participace málo známý a jeho pochopení a interpretace se liší (jak ostatně potvrzuje autorka v závěru své práce). Diplomová práce Bc. Kláry Otáhalové přispívá malým kamínkem do mozaiky tématu participace v českém zdravotnictví, jeho pochopení, interpretace a realizace dobré praxe – v tomto případě v rámci péče o hospitalizované dítě za přítomnosti rodiče.</p> <p>Jak autorka reflektuje, do oblasti participace rodiče zahrnovali především možnost starat se o své dítě po dobu hospitalizace a podílet se tak (minimálně svou přítomností) na ošetrovatelské péči, fyzioterapii apod. Pro pečující tým odborníků je zásadní odborná stránka věci. Přínosem pro praxi je tedy zvědomění, reflexe a přijetí momentů participace do vlastní žité praxe. K odvaze přinášet aspekty participace do prostředí (zaběhlé rutinní) praxe zdravotnického zařízení je třeba i velké trpělivosti a pokory, kterou v přístupu osoby autorky oceňuji.</p> <p>Dále vyzdvihuji reflexi autorky v procesu analýzy a zejména v interpretaci výsledků výzkumného šetření v oblasti komunikace a informování pacientů a jejich rodičů a edukaci jako těžiště participativního přístupu v rámci zdravotní péče. Jak si autorka uvědomuje, do tohoto procesu je třeba zařadit všechny členy týmu, včetně sociálních pracovníků a dalších nezdravotnických odborníků – nezdravotníků, mezi které jsou počítáni i rodiče dítěte. Prvky participativních</p>				

	<p>přístupů se v současné praxi odráží často ve formalizované podobě v procesech a postupech zakotvených v právních předpisech (Informovaný souhlas) V rámci zpracování dat, získaných kvalitativním šetřením autorka popisuje i úskalí a limity výzkumu, prováděného na vlastním pracovišti. Přesto: zásadním je skutečnost popsána autorkou v závěru práce: že totiž dobrá komunikace, předávání informací vhodnou formou v pravé chvíli (kterézto uvádí autorka v klíčových kategoriích analýzy dat) snižuje riziko konfliktních situací a tím též úrovně a kvality poskytované péče. Výsledky výzkumného kvalitativního šetření se přínosem pro praxi pozitivně odráží ve formulaci „zvacích dopisů“ (pozvání k hospitalizaci dítěte), ev. jako návrh vedení kliniky pro nejbližší budoucnost, resp. formulace návrhu vhodné procesní změny, která by zlepšila participaci (kterou autorka v tomto momentu nazývá spoluprací) rodičů a zdravotníků.</p> <p>Přínosem diplomové práce může být pro zdravotnické pracovníky sumarizace informací týkajících se participace a participativních přístupů ve zdravotnictví a jejich aplikace do praxe. Přínos ve formě získání širšího povědomí o participaci je dle mého názoru klíčový k širšímu proniknutí participativních přístupů do oblasti zdravotnictví.</p>				
10. Otázky k obhajobě	Jakou formu informování zdravotníků o významu a obsahu pojmu participace a možnostech participativních přístupů ve zdravotnictví byste zvolila jako vedoucí sestra oddělení?				
11. Celkové zhodnocení práce	<table border="1"> <tr> <td>a) výborně</td> </tr> <tr> <td>b) velmi dobře</td> </tr> <tr> <td>c) dobře</td> </tr> <tr> <td>d) nevyhovující</td> </tr> </table>	a) výborně	b) velmi dobře	c) dobře	d) nevyhovující
a) výborně					
b) velmi dobře					
c) dobře					
d) nevyhovující					
Odůvodnění:	<p>Diplomová práce Bc. Kláry Otáhalové přináší možnosti a návrhy vřazení participativních a reflektivních přístupů do praxe péče o zdraví, konkrétně v prostředí nemocnice, kde jsou se svými dětmi v rámci hospitalizace přítomni i rodiče (zpravidla jeden z nich), či jiný doprovod, blízký osobně dítěti.</p> <p>Velmi si cením odvahy, s jakou autorka toto téma přinesla na vlastní pracoviště a upřímnost, s jakou reflektuje změnu vlastního postoje k okolnostem a podmínkám poskytované péče za přítomnosti doprovodu dítěte (ve smyslu pozitivním). Zároveň vnímám úkol seznámit zdravotníky s významem a možnostmi aplikace participativních přístupů do praxe jako velmi obtížný, zejména v kontextu výzev, kterým čelí celý systém péče o zdraví v ČR (nedostatek zdravotníků), sekundárně tedy nedostatek času zdravotníků, který bude jistě využit jako argument proti participativním přístupům. Protože autorka je si vědoma možných rizik (např. formalismus) a limitů zavádění participativních přístupů a vidí základ úspěchu v efektivní komunikaci věřím, že je dobře připravena nejen k obhajobě práce, ale i pro pokračování vlastní dobré profesní praxe.</p>				

.....
podpis autora posouzení

Dne 10.6.2023